

Správy – Reports

Konferencia Implementation of DSS tools into the forestry practice

V dňoch 10. až 12. mája 2012 sa v kongresových priestoroch hotela Tenis vo Zvolene konala prvá medzinárodná vedecká konferencia *Implementation of DSS tools into the forestry practice*. Podujatie bolo organizované ako spoločná akcia Technickej univerzity vo Zvolene, Technickej univerzity v Lisabone a COST Action FP 0804 Forest Management Decision Support Systems FORSYS. Ďalšími spoluorganizátormi boli IUFRO, Division 4 – Forest Assessment, Modelling and Management a Slovenská asociácia pre geoinformatiku. Zároveň ju možno považovať za súčasť riešenia projektu ITMS 2622012069 Centra excelentnosti na podporu rozhodovania v lese a krajine a projektu bilaterálnej slovensko-portugalskej spolupráce SK-PT-0026-10 Možnosti implementácie DSS nástrojov do praxe lesného hospodárstva. Sprievodnými podujatiami boli zasadnutia riadiaceho výboru COST FP 0804 a jeho pracovných skupín. Vzhľadom na uvedené sa organizátorom podarilo zabezpečiť účasť popredných odborníkov pre danú problematiku z celej Európy vrátane špičkového experta Keitha M. Reynoldsa z USDA Forest Service zo Spojených štátov amerických.

Napriek búrlivému rozvoju a bohatej výskumnej a publikačnej aktivite v Európe a vo svete, na Slovensku v uplatňovaní nástrojov na podporu rozhodovania v hospodárskej úprave lesov, špecifických činnostiach v lesníctve (sprístupňovanie lesov, ťažbová činnosť, ochrana pred lesnými požiarimi) rovnako ako v manažovaní krajiny, značne zaostávame. Preto organizovanie konferencie možno považovať za vhodnú príležitosť začať so systematickým odstraňovaním tohto nedostatku. Vzhľadom na uvedené mala konferencia dva ciele – okrem prezentovania najnovších výsledkov výskumu a možnosti využitia nástrojov na podporu rozhodovania v lesníctve aj prispieť k implementácii takýchto prístupov do praxe. Tomuto zámeru zodpovedala aj skladba účastníkov, keď sa na nej zúčastnilo 74 registrovaných odborníkov z 18 krajín z celého sveta (Brazília, Česká republika, Fínsko, Lotyšsko, Maďarsko, Nový Zéland, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rusko, Slovenská republika, Slovinsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina, USA). Rokovacím jazykom konferencie bol anglický jazyk so simultánnym tlmočením do slovenčiny, čo ocenili najmä zástupcovia slovenskej lesníckej praxe, ktorých sa konferencie zúčastnilo viac ako 20, pričom sa jednalo prevažne o riadiacich pracovníkov Lesov SR, š. p., a Vojenských lesov a majetkov, š. p.

Za organizátorov konferenciu otvorili prof. Ján Tuček (Technická univerzita vo Zvolene) a prof. Ola Erikson (COST FP 0804, Swedish University of Agricultural Sciences, Umea). Slávnostný príhovor predniesol dekan Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene doc. Dr. Ing. Viliam Pichler. Po otvorení nasledovali vyžiadané príspevky na kľúčové témy využitia nástrojov na podporu rozhodovania a ich širšie väzby v rámci obhospodarovania lesov, posledné výsledky výskumu a technický a technologický rozvoj. Prednášajúcimi boli Keith M. Reynolds z USDA Forest Service, Pacific Northwest Research Station Corvallis (*Forestry decision support systems – last developments and challenges*), Ola Erikson zo Swedish University

of Agricultural Sciences, Umea (*Overview of the European forestry decision supports systems*), Mark Hanewinkel zo Swiss Federal Research Institute WSL, Birmensdorf (*Decision support systems and Adaptive Forest Management*) a Ján Tuček z Technickej univerzity vo Zvolene (*Geoinformatics and decision support as a basis and perspective of precision forestry*).

Po kľúčových príspevkoch nasledovali prihlásené príspevky účastníkov ktoré pokrývali všetky plánované tematické oblasti konferencie – Architektúra a tvorba systémov na podporu rozhodovania, Metódy a modely, Techniky a procesy manažmentu znalostí, Participatívne procesy pri vývoji systémov na podporu priestorového rozhodovania, Aplikácia systémov na podporu priestorového rozhodovania. V štyroch blokoch dvoch paralelných sekcií bolo prezentovaných 13 prezentácií s bohatou diskusiou k jednotlivým témam. Kompletný program konferencie spolu s uvedenými prezentáciami si môže záujemca nájsť na webovej stránke konferencie http://www.tuzvo.sk/dssfm_2012/. V záverečnom bloku opäť v celkovom pléne boli prednesené ďalšie tri vyžiadané prednášky. Predniesli ich Harald Vacik z University of Natural Resources and Life Science Vienna (*The role of knowledge management in developing and applying DSS*), Silvana R. Nobre z Atrium Forest Consulting, Brazília (*How to integrate results of country research results to the common wiki tool*) a Christian Rosset z Bern University of Applied Sciences (*FORSYS wiki tool: Current status and further development*).

V podvečerných hodinách začal spoločenský večer, počas ktorého si mohli účastníci vymeniť dojmy a skúsenosti v neformálnej diskusii a zároveň boli opäť predstavení spoluorganizátori a sponzori konferencie. Po oficiálnom otvorení spoločenského večera organizátormi najskôr prezentovali členovia vysokoškolského folklórneho súboru Poľana tance z Podpoľania. Ich vystúpenie malo veľký úspech. Hudba folklórneho súboru Poľana pod vedením Miroslava Danihela spríjemňovala celý večer tónmi z rôznych regiónov Slovenska. Najmä u zahraničných hostí vzbudila veľký záujem fujara, ktorej melódie predstavil Ondrej Remeň. Spoločenský večer ako aj konferenciu ako celok bolo možné pripraviť aj vďaka sponzorom konferencie, ktorými boli spoločnosti a podniky DATALAN, a. s., Bratislava, ArcGeo Information Systems, s. r. o., Lesy SR, š. p., Banská Bystrica a Vojenské lesy a majetky, š. p., Pliešovce.

V piatok konferencia pokračovala dvoma blokmi paralelných verejných (pre všetkých záujemcov dostupných) zasadnutí pracovných skupín Akcie COST FP 0804, ktoré nadväzovali na doterajšie výsledky ich činnosti a ďalšie zámery siete a ktoré zároveň pokrývajú dôležité aspekty vývoja a aplikácie systémov na podporu rozhodovania v lesníctve. Každé zasadnutie pozostávalo z uvedenia vstupnej prezentácie moderátorom, riadenej diskusie a syntézy výsledkov. Témami boli *Guidelines for developing DSS, the modeling and architecture perspectives, Guidelines for developing DSS from country case studies, Guidelines for knowledge management and supporting participatory processes in DSS development, Guidelines for enhancing forest management planning with DSS*. Na záver sa uskutočnilo

zasadnutie riadiaceho výboru Akcie COST FP 0804, na ktorom boli prerokované organizačné a finančné záležitosti jeho činnosti. Účastníci konferencie, najmä z radov pracovníkov TUZVO ale aj iných inštitúcií využili túto možnosť na prehĺbenie poznatkov v špecifických oblastiach tvorby a aplikácie systémov na podporu rozhodovania, nadviazanie spolupráce a plánovanie projektov do budúcnosti.

Exkurzia do Vysokých Tatier, organizovaná v sobotu 12. mája predstavovala poslednú časť konferencie. Medzi jej účastníkmi boli odborníci z USA, Nového Zélandu, Fínska, Portugalska a Švajčiarska. Cieľom bola návšteva Národného parku TANAP, Výskumnej stanice TANAP-u a prezentácia projektov, ktoré tu v súčasnosti prebiehajú najmä vo väzbe na kalamitu z roku 2004 a odstraňovanie jej následkov. Informácie účastníkom poskytol a sprevádzal ich vrátane návštevy výskumných objektov vedúci výskumnej stanice Ing. Peter Fleischer, PhD.

Prítomnosť špecialistov z Technickej univerzity v Lisabone, Portugalsko, Atrium Forest Consulting, Brazília a USDA Forest Service, USA spojili organizátori konferencie s návštevou Technickej univerzity vo Zvolene a Národného lesníckeho centra vo Zvolene predstavením problematiky hospodársko-úpravníckeho plánovania, informačných systémov a výskumných zámerov v tejto oblasti na Slovensku. Jordi García a Silvana Nobre okrem toho pripravili informačný seminár o prírodných pomeroch, lesoch, lesnom hospodárstve ako aj vývoji a aplikácii systémov na podporu rozhodovania v Portugalsku a Brazílii pre pracovníkov a študentov TU vo Zvolene. Keith M. Reynolds detailne predstavil poslednú verziu softvéru EMDS a využívanie nástrojov na podporu rozhodovania v USA na ďalšom pracovnom stretnutí s pracovníkmi Katedry hospodárskej úpravy lesov Lesníckej fakulty a ďalšími záujemcami.

V záverečnej diskusii účastníci konferencie zhodne s organizátormi vyjadrili spokojnosť s prípravou podujatia, ktoré bolo vhodnou platformou pre prezentáciu aktuálneho diania v oblasti tvorby a aplikácie systémov na podporu rozhodovania v lesníctve na európskej úrovni alebo aj širšie. Konferencia veľmi dobre naplnila očakávania organizátorov aj účastníkov, keď poskytla tak priestor pre zábery a potreby širokej siete špecialistov na európskej úrovni, ako aj príležitosť intenzifikovať rozvoj oblasti v slovenských podmienkach vrátane praktických aplikácií. Možno konštatovať, že vývoj a aplikácia systémov na podporu rozhodovania v lesníctve predstavuje komplexnú a štruktúrovanú oblasť, ktorá sa dynamicky rozvíja a predstavuje veľké výzvy tak pre komunitu výskumníkov ako aj praktické aplikácie. Pre slovenských výskumníkov zároveň poskytla priestor a príležitosť zoznámiť sa s výsledkami výskumu a aplikácie popredných pracovísk aj jednotlivcov vo svete aj v Európe a aktivizovať svoje prístupy. Zároveň sa potvrdila správnosť orientácie a obohatili sa výsledky riešenia projektov, ktoré sa v danej oblasti riešia na TU vo Zvolene – ITMS 2622012069 Centra excelentnosti na podporu rozhodovania v lese a krajine, SK-PT-0026-10 Možnosti implementácie DSS nástrojov do praxe lesného hospodárstva a 7FP 28287 Future-oriented integrated management of European forest landscapes INTEGRAL.

Róbert SMREČEK
Ján TUČEK
Technická univerzita vo Zvolene
Lesnícka fakulta
T. G. Masaryka 24
SK – 960 93 Zvolen